

Azienda Speciale Palaexpo

Azienda Speciale Palaexpo je státní organizace, která pod jednou hlavičkou sdružuje několik významných italských institucí: Scuderie del Quirinale, Palazzo delle Esposizioni, Casa del Cinema a Casa del Jazz. Pod hlavičkou ASP je zahrnuta celá řada kulturních aktivit: od výstav, přes filmové projekty, od divadla k fotografii, od hudby až třeba k uvádění knižních novinek. Ročně se akcí ASP účastní kolem 1 000 000 lidí: i díky tomu jde o významnou kulturní instituci, svým záběrem dalece přesahující hranice Itálie. Pokud bychom tuto instituci srovnali s tuzemskem, kombinuje v sobě obsahovou náplň naší Národní galerie, Národního muzea a například Národního filmového archivu.

Palazzo delle Esposizioni

V roce 1874 se v Římě podle plánů Salvatoreho Bianchiho začalo stavět na hlavní třídě Via Nazionale nové nádraží. Na místě původních diokleciánských lázní (Thermae Diocletiani) tak vyrostla nová, sebevědomá ikona moderní metropole. Byla to doba nového městského plánování a také vzniku nové městské struktury. Tehdejší starosta města Luigi Pianciani v roce 1882 napsal: "Řím je sice největším muzeem světa, ale jako hlavní město Itálie neodpovídá potřebám současnosti. Není to město, odkud by městská administrativa byla respektovaná a odkud bychom mohli řídit moderní zemi...". Moderní metropole po celé Evropě se rozrůstaly o nádraží, muzea, lázně a delší veřejné stavby.

I proto je třeba vnímat soutěž na nové Palazzo delle Esposizioni Nazionali di Belle Arti (Národní muzeum krásných umění) v tomto kontextu. Mělo jít o reprezentativní budovu, která bude jasně demonstrovat rozvoj města a nové městské funkce, jež s sebou přinesl konec 19. století. Reprezentace, moderní zájem o umění, rozvoj techniky...

V soutěži se vybíralo ze 40 návrhů (zadání bylo: přibližně 4 000 m² plochy, dvě podlaží, obklopené zahradami). Jak už to u podobných soutěží bývá časté (vzpomeňme například dostavbu pražské Staroměstské radnice), rok později proběhla další soutěž, tentokrát se přihlásilo 74 autorů. Nakonec po mnoha diskusích o podjatosti poroty zvítězil projekt Pia Piacentiniho a v roce 1880 se začalo stavět. Stavba se otevírala pro veřejnost v roce 1883. Ve třicátých letech minulého století prošla rekonstrukcí (architekti Del Debbio a Aschieri).

Dnes je Palazzo delle Esposizioni největším multifunkčním výstavním centrem v centru Říma. Na celkové ploše 10 000 m² ve třech podlažích dnes (po rekonstrukci a moderní dostavbě v roce 2003) najdeme jak impozantní výstavní sály, tak kino pro 139 lidí, auditorium s 90 místy, multifunkční Fórum, kavárnu, restauraci a velké knihkupectví. Prostě moderní kulturní instituce, kterou zatím – v tak integrované podobě – v Čechách nemáme. Návštěvníkům je tak k dispozici kvalitní zázemí pro různorodý galerijní program. Z architektonického hlediska je zajímavé sepětí moderní architektury s neorenesančním stylem konce 19. století.

Rekonstrukce

U všech podobných projektů jako je Palazzo delle Esposizioni jsou při rekonstrukci vždy klíčové dva momenty: na jedné straně snaha zachovat historický odkaz a kvality architektury, na straně druhé nutnost přizpůsobit stavbu novým funkčním a technologickým požadavkům. Rekonstrukce začala v roce 2003 podle projektu architektů Firouze Galda, Paola Desideriho (projekt skleníku o rozloze 2000 m²) a Michela De Lucchiho. Posledně jmenovaný měl na starosti umělecké vedení projektu a také navrhoval osvětlení a další vnitřní mobiliář. Spojit klasickou architekturu s moderními technologiemi a výstavními požadavky nebylo jednoduché: výstavní sály byly vybaveny moderním výstavním systémem, který nekoliduje s historickou výzdobou interiérů. Stropní rampy (Michel De Lucchi) nesou galerijní osvětlení a umožňují flexibilní využití a různorodé světelné koncepty. Z technologických systémů rekonstruovaného Palazza je dále zajímavý klimatizační systém, jež splňuje nejprísnejší mezinárodní standardy.

Výstavní sály / Výstavní prostory Palazza jsou rozděleny do tří různých, na sobě zcela nezávislých částí. Galerijní osvětlení navrhoval Michele de Lucchi a opět splňuje nejmodernější požadavky, které galerijní provoz i pohyb návštěvníků v jednotlivých prostorách vyžaduje.

Kino / Má kapacitu 139 sedadel a samostatný vchod, což umožňuje i využití nezávislé na výstavních akcích a provozu zbytku budovy. Velikost plátna je 7 x 3 metry.

Auditorium / Zde se obvykle konají prezentace nových knih, diskuse, semináře, tiskové konference a menší divadelní představení. Kapacita: 90 míst. Mezi auditoriem a kinem je možný videopřenos. Videoprojekční plátno: 4 x 2 metry, vybavení pro simultánní překlad.

Fórum / Víceúčelový prostor, který se dá použít jako výstavní sál, konferenční místnost nebo laboratoř. Je zde také knihovna.

Umělecká dílna / Je určena pro edukativní programy pro děti i dospělé. Do dílny se vstupuje přes světelný tunel Pénétrer l'invisible, stálou instalaci francouzské umělkyně Nathalie Junod Ponsard. Palazzo delle Esposizioni spolupracuje s dalšími italskými mezinárodními institucemi, účastní se projektu Didart, evropského projektu pro vzdělávání v současném umění založené Kulturním programem 2000 a do projektu s názvem Střídání mezi školou a prací ve spolupráci s italským Ministerstvem školství.

Restaurace + bar / V prostorách skleníku je restaurace a bar Open Colonna (navržená slavným kuchařem Antonellem Colonnou). Doplnjuje je venkovní terasa s výhledem na římské střechy.

Bookàbar Cafè / Kavárna s výhledem na nevelkou, malebnou zahradu, sousedící s raně středověkým kostelem San Vitale. S knihkupectvím je propojena přes centrálním prostranstvím.

Knihkupectví Bookàbar / Prostorné knihkupectví o ploše 450 m² doplňuje moderní design obchodu. Knihkupectví má zvláštní vchod z Via Milano, je tedy nezávislé na ostatním provozu Palazza.

Několik čísel na závěr

12 000 m² / celková podlahová plocha
3 100 m² / celková podlahová plocha výstavních sálů
197 m² / edukační prostory
1 860 m² / obchodní plochy knihkupectví, restaurace a kavárny
Maximální jednorázová kapacita budovy: 2 700 návštěvníků

Další technické parametry:

restaurace: 240 míst / kino: 139 sedadel / auditorium: 90 sedadel / výtahů: 10 / vchodů pro veřejnost: 4 / skleník: celková plocha prosklení: 2 200 m²

Další informace a podrobnosti o budově najdete na: <http://english.palazzo.esposizioni.it>

